

інструментом контролю забезпечення ефективності діяльності корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями. У таких умовах іноземна інвестиція такого підприємства може розглядатися як базова категорія корпоративних фінансів - оскільки найбільше впливає на формування грошових відносин з іншими агентами ринку [5].

Констатуємо, що корпоративні підприємства з іноземними інвестиціями завжди орієнтуються на іноземні інвестиції, як на категорію, що може остаточно окреслити місце внутрішнього фінансового контролю у забезпеченні ефективності діяльності.

Саме поняття ефективності передбачає охоплення всіх категорій корпоративних фінансів та повинне забезпечити оптимальну фінансову роботу та покращення фінансового становища підприємства на основі мінімізації недоліків при здійсненні управлінських процесів.

Список використаних джерел.

1. Пилипенко О.І. Моделі систем внутрішнього контролю в корпораціях: міжнародний досвід / О.І. Пилипенко [Електронне джерело]. – режим доступу <http://eztuir.ztu.edu.ua/2129/1/20.pdf>.

2. Бойко В.Р. Облік і аудит інвестицій (на прикладі підприємств молокопереробної промисловості України): Автореф. дис. канд. екон. наук. 08.06.04. Л., 2005. – 29 с.

3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://radnuk.info/komentar/gky/gky-rozdil2/63-gk-glava11/1395-117-.html>

4. Закону України «Про режим іноземного інвестування» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>

УДК 338.1:630.90

СУЧАСНІ ЗМІНИ У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ПЛЮСИ І МІНУСИ

К.М. Кудряшова

ЧНТУ, вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, Україна 14027

E-mail: katrinchernigov@gmail.com

Вступ. Головною проблемою будь-якої економіки є обмеженість ресурсів. Лісові ресурси не є винятком і потребують ефективного раціонального використання, особливо в період економічного спаду в державі. Необхідною умовою ефективного функціонування лісоресурсної сфери України в умовах євроінтеграції є перехід галузі на сучасні відносини, які передбачають певні зміни в законодавстві, системі управління та моделі розвитку галузі.

Основний текст. В економічній теорії П. Самуельсон ділить природні ресурси на два класи – привласнювані і непривласнювані, та два типи – відновлювані і невідновлювані. «Система заходів щодо управління ресурсами, - зазначає П. Самуельсон, - залежить від того, є вони відновлюваними чи ні. ... Принципи ефективного управління цими двома видами ресурсів можуть бути досить різноманітними. Ефективне використання невідновлюваних ресурсів передбачає перерозподіл скінченної кількості даних ресурсів у часі... Однак ефективне

використання відновлюваних ресурсів засноване на забезпеченні того, щоб пропозиція цих ресурсів ефективно підтримувалась...» [1, С.33]. Лісові ресурси відносяться до привласнюваного класу і відновлюваного типу ресурсів, а це означає, що процес лісорозведення та лісовідновлення повинен бути безперервним.

Площа лісів з кожним роком збільшується (див. табл. 1), але % до загальної площі території України залишається незмінним і не досягає науково-обґрунтованого значення 20%. У зв'язку з фінансово-економічною ситуацією в країні кошти на лісорозведення та лісовідновлення виділятися в повному обсязі не будуть, що буде гальмувати розвиток лісового господарства. Кажучи словами П. Самуельсона, пропозиція лісових ресурсів підтримуватися не буде, а це свідчитиме про неефективне управління ресурсами. Таке рішення уряду в майбутньому зменшить резерв деревини в Україні.

Таблиця 1 – Динаміка площі лісів та інших лісовкритих площ

Види земельних угідь	Роки					
	2012		2013		2014	
	всього, тис. га	% до загальної площі України	всього, тис. га	% до загальної площі України	всього, тис. га	% до загальної площі України
Ліси та інші лісовкриті площі у тому числі:	10611,3	17,6	10624,4	17,6	10630,3	17,6
вкриті лісовою рослинністю	9683,3	16,0	9691,0	16,1	9695,2	16,1
не вкриті лісовою рослинністю	208,7	0,4	217,8	0,4	217,3	0,4
інші лісові землі	315,6	0,5	310,7	0,5	313,5	0,5
чагарники	403,4	0,7	404,9	0,7	404,3	0,7

Джерело: Державне агентство земельних ресурсів [2].

Також уряд вирішив встановити заборону на експорт необробленої деревини і були внесені зміни до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів» [3] від 09.04.2015 року. Відповідно до цих змін встановлюється тимчасовий, строком на 10 років, мораторій на експорт необроблених лісоматеріалів (код 4403 УКТЗЕД), який почне діяти з 1 січня 2016 року, а по сосні – з 1 січня 2017 року.

В Україні спостерігається стрімке зростання експорту необробленої деревини: у 2009 році він складав 1,9 млн. кубометрів, а у 2014 році – 3,5 млн. кубометрів (див. табл. 2). Причиною зростання експорту є вищі ціни на необроблену деревину на міжнародному ринку, в порівнянні з вітчизняним ринком. На міжнародному ринку українська деревина продається за заниженими цінами.

Рішення уряду щодо мораторію на експорт необроблених лісоматеріалів має низку позитивних та негативних сторін. Позитивними сторонами є забезпечення вітчизняних деревообробних та меблевих підприємств сировиною, збереження лісових ресурсів, збільшення

працівників на деревообробних та меблевих підприємствах.

Таблиця 2 – Об'єм і направлення експорту круглого лісу з території України (код 4403)

2009 рік			2014 рік		
Країна	Об'єм		Країна	Об'єм	
	Куб. м	%		Куб. м	%
Туреччина	916056,2	48,6	Китай	1232321,9	35,0
Румунія	324593,1	17,2	Румунія	932094,0	26,5
Болгарія	121949,2	6,5	Туреччина	541754,3	15,4
Угорщина	118863,0	6,3	Словаччина	135831,8	3,9
Словаччина	87313,0	4,6	Велика Британія	124412,3	3,5
Польща	70478,2	3,7	Австрія	107987,4	3,1
Інші	244058,1	13,0	Інші	443767,7	12,6
Всього	1883310,8	100,0	Всього	3518169,4	100,0

Джерело: [4] та розрахунки автора.

Щодо негативних сторін, то це: зниження прибутковості лісгосподарських підприємствах, скорочення працівників на лісгосподарських підприємствах, зміни у платіжному балансі країни (зменшення притоку іноземної валюти), поява нових корупційних схем вивозу деревини за кордон (будуть створюватися приватні посередники), тобто будуть отримувати надприбутки не державні підприємства лісового господарства, а приватні.

Наступним кроком уряду була реєстрація законопроектів №2617 та №2618 щодо тимчасового звільнення ввозу деревообробного обладнання від імпортного мита та ПДВ. Це сприятиме впровадженню новітніх технологій по заготівлі, зберіганні деревини, збору, переробці і утилізації лісосічних відходів, що має позитивний вплив на лісову галузь.

Висновки. Протягом 2015 року в лісовому господарстві спостерігались такі зміни, як: зменшення фінансування, заборона експорту необробленої деревини, звільнення ввозу деревообробного обладнання від імпортного мита та ПДВ. Всі ці зміни показують, що лісове господарство України входить у довгий процес здійснення реформ і в режим жорсткої економії.

Список використаних джерел

1. Кушнір Л. Л. Ресурсне забезпечення сталого розвитку національної економіки України: теорія, практика, перспективи : монографія / Л.Л. Кушнір. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 419 с.

2. Земельний фонд України [Електронний ресурс] / Державне агентство земельних ресурсів України. — Режим доступу : <http://www.dazgu.gov.ua>.

3. Закон України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів» [Електронний ресурс] / Законодавство України. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2860-15>.

4. Експорт-імпорт товарів за країнами світу [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики України. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

УДК 658.011.1: 622.691